

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Metodický list

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: 1 Číslo: EU-OPVK-ČIG-1ST-23 Předmět: Český jazyk a literatura

Název materiálu: Hrad na Vltavou - pověst

Autor materiálu: Jana Polášková

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 19. 3. 2012

Třída: IV. A

Ověřující učitel: Jana Polášková

Anotace materiálu:

Materiál obsahuje část pověsti o hradě Vyšehrad. Obsah materiálu se zaměřuje na osidlování našeho území kmenem Čechů a ukazuje i současnou podobu jmenovaných staveb.

Podrobný metodický popis možností použití materiálu:

Pracovní list ověřuje porozumění čtenému textu, vyprávění obsahu textu a umožňuje různé interpretace odpovědí dle schopnosti žáka. Pro práci je možné použít folii.

Seznam literatury a pramenů:

JANÁČKOVÁ, Zita a kol. Čítanka pro 4. ročník základní školy. Brno: Nová škola, 2003, ISBN 80-7289-050-6.

PUBLIC DOMAIN. <http://commons.wikimedia.org> [online]. [cit. 10. 3. 2012]. Dostupný na WWW:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vysehrad_as_seen_over_the_Vltava_from_Cisarska_louka_731.jpg

KOŘÍNEK, Ondřej. <http://commons.wikimedia.org> [online]. [cit. 10. 3. 2012]. Dostupný na WWW:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b7/Hrad_Oko%C5%99%2C_z%C5%99%C3%ADcenina_%28Oko%C5%99%29.jpg/800px-

Poznámka:

Hrad nad Vltavou

Eduard Petiška

Stál kdysi nad Vltavou hrad s dřevěnými hradbami a dřevěným roubeným palácem uvnitř hradeb. Později dostal jméno Vyšehrad. Stál na pravém břehu řeky na vysoké skále omývané při úpatí nepokojnými vlnami. Hrad byl pevný jako vůle knížat, kteří v něm vládli.

Tu, říká se, sedal kníže Přemysl na kamenné knížecí stoličce a přijímal s kněžnou Libuší zprávy z celé své země, tady rozsuzoval i dával rady. Pod jeho správou se země měnila stále rychleji. Husté lesy ustupovaly polím a mezi poli budovaly pilné ruce osady, tvrze a hrádky.

Dobře radil svému lidu kníže Přemysl. Čím více tvrzí a hradů bylo v kraji, tím lépe se domácí lidé bránili vpádu nepřátel. Za válečného zmatku se stáhli za valy a hradby, shromáždili tam zásoby a zahnali za ně i dobytek. Za hradbami uhájili svoje životy a životy svých rodin. Kmen Čechů mohutněl a bylo třeba hledat nová sídla.

Na otázku, kde by bylo nejpříhodnější založit novou osadu, odpovídala kněžna Libuše: „Usazujte se tam, kde najdete v dobré shodě čtyři živly. Plodnou životodárnou prst – čistou vodu, zdravé povětrí a dostatek potravy pro oheň, tam, kde stromové skýtá dřevo i stín. Bude-li panovat mezi živly shoda, nepocítíte nouze.“ Mnoho rodin se usadilo tehdy v kraji podle Libušiny rady a jejich pole nesla bohatou úrodu a jejich stáda se rozrůstala. Z ohnišť nových obydlí stoupal k nebi veselý dým.

Ke knížeti přišel v té době prý i jeho služebník Okrs a požádal Přemysla o místo ke stavbě hradu. Přemysl měl Okrse rád a dovolil mu postavit hrad západně od Vltavy, na místě chráněném příkroستí svahu i vodou. Hrad dostal podle pověsti jméno po zakladateli, Okrs. Časem se ze jména Okrs stal v ústech lidu Okoř.

Práce s textem: Hrad nad Vltavou, E. Petiška - Čítanka pro 4. ročník, str. 99, / nakl. Nová škola/.

Úkol pro žáka:

Nejprve si velmi dobře přečti zadaný text, a potom jednoduše odpověz na otázky.

1. Hrad nad Vltavou získal název , který je příbuzný se slovem vysoký. Najdi a napiš název tohoto hradu. _____

2. Jak se dokázali bránit staří Čechové před útoky nepřátel? Co všechno dělali pro záchranu?

3. Jaké rady dávala kněžna Libuše, když lidé hledali další místo na založení nové osady? Piš stručně:

4. Které české nebo moravské hrady nebo i zříceniny hradů znáš?

5. Podle koho dostal jméno hrad Okoř?

6. Který kníže dovolil hrad Okoř postavit? _____

7.* Otázka pro rychlé žáky .

Proč byly hrady stavěny na vyvýšených místech? _____

Jméno žáka:.....

Vyšehrad

Zřícenina hradu Okoř

Řešení- některé formulace mohou být volnější

Práce s textem: Hrad nad Vltavou, E. Petiška - Čítanka pro 4. ročník, str. 99, / nakl. Nová škola/.

Úkol pro žáka:

Nejprve si velmi dobře přečti zadaný text, a potom jednoduše odpověz na otázky.

1. Hrad nad Vltavou získal název , který je příbuzný se slovem vysoký. Najdi a napiš název tohoto hradu. _____ **Vyšehrad** _____

2. Jak se dokázali bránit staří Čechové před útoky nepřátel? Co všechno dělali pro záchranu?

____ **Lidé se stáhli za valy, shromáždili tam zásoby a dobytek** _____

3. Jaké rady dávala kněžna Libuše, když lidé hledali další místo na založení nové osady? Piš stručně:

____ **Usaďte se tam, kde najdete v dobré shodě čtyři živly. Životodárnou půdu, čistou vodu, zdravé povětří a dostatek potravy.** _____

4. Které české nebo moravské hrady nebo i zříceniny hradů znáš?

____ **Bouzov, Karlštejn, Helfštýn apod.** _____

5. Podle koho dostal jméno hrad Okoř? **Podle zakladatele Okrse – jméno zlidovělo – Okoř.**

6. Který kníže dovolil hrad Okoř postavit? _____ **kníže Přemysl** _____

7.* Otázka pro rychlé žáky – uvažuj a vzpomeň si

Pročpak byly hrady stavěny na vyvýšených místech? _____ **Protože byly chráněny před nepřáteli a strážé měly z výšky přehled o okolí.** _____